Första skiss: ny nationell seriepyramid

Nytt upplägg

Tydligare pyramid: Elit 10 lag, Division 1 två serier, Division 2 fyra hemma/borta-serier, Division 3 sex serier och Division 4 åtta serier. Division 3–4 spelas i sammandrag med nio lag per serie. Kval genomförs över två helger mellan nivåerna.

Övergång

Elit–Division 1 och Division 1–2 påverkas inte. Division 2 minskas med 20 lag per kön: tre lag per serie åker direkt ned och fjärde laget från slutet kvalar mot Division 3-segrarna. Division 3 delas därefter genom en tydlig placeringsgräns mellan nya Division 3 och Division 4.

Varför ändra?

Volleybollen växer. En spetsigare och tydligare seriepyramid ger jämnare matcher, bättre utvecklingsmiljöer och en mer trovärdig väg uppåt för ambitiösa föreningar. Samtidigt skapas fler nivåer där lag kan spela på rätt sportslig och ekonomisk nivå.

Nivå	**Antal serier**	**Lag per serie**	**Totalt**
Elitserien	1	10	10
Division 1	2	10	20
Division 2	4	10	40
Division 3	6	9	54
Division 4	8	9	72
Division 5	geografiskt behovsstyrd	flexibelt	obegränsat
Totalt Elit–Div 4			**196**

För herrar innebär det en minskning från elva till tio elitlag. För både damer och herrar minskar Division 2 från sex till fyra serier, medan dagens stora Division 3 delas upp i Division 3 och Division 4.

Tävlingsbestämmelserna 2026/27 anger i dag två Division 1-serier med normalt tio lag, Division 2 med upp till sex serier och Division 3 som lägsta nationella nivå. Kvalet mellan Division 1 och Division 2 genomförs i två steg och två sammandragshelger. Division 2 kan i dag spelas både hemma/borta och som sammandrag, medan Division 3 spelas som trelagssammandrag.

Föreslagen grundstruktur

Elitserien

En serie med tio lag per kön.

Kvalet till Elitserien kan i ett första skede ligga relativt nära nuvarande modell. Det bör behandlas separat eftersom elitlicens, RIG, antal lediga elitplatser och Elitserieföreningens förutsättningar påverkar upplägget.

En viktig utgångspunkt är dock att systemet ska ge en verklig men kontrollerad väg från Division 1 till Elitserien.

Division 1

Två serier med tio lag:

- Division 1 Norra
- Division 1 Södra

Spelas hemma/borta.

Nuvarande princip kan behållas:

- Placering 1–8 säkrar platsen.
- Placering 10 flyttas ned.
- Placering 9 deltar i kval.
- Kvalet omfattar fyra platser i nästa års Division 1.

Med fyra Division 2-serier behöver nuvarande kvalmodell justeras något.

Förslag till kval Division 1–Division 2

Kvalhelg 1

De två bästa kvalanmälda lagen från varje Division 2-serie deltar, totalt åtta lag.

Lagen delas geografiskt i:

- Norra kvalgruppen: fyra lag
- Södra kvalgruppen: fyra lag

Enkelserie under en helg. De två bästa i varje grupp går vidare.

Kvalhelg 2

Två trelagsgrupper:

- Division 1 Norra, plats 9, samt två lag från kvalhelg 1.
- Division 1 Södra, plats 9, samt två lag från kvalhelg 1.

De två bästa i respektive grupp spelar i Division 1 nästa säsong.

Det ger:

- 16 lag som säkrar platsen genom placering 1–8.
- Fyra platser som fördelas i kvalet.
- Totalt 20 lag.

Detta ligger mycket nära nuvarande modell, men anpassas till att Division 2 har fyra i stället för sex serier.

Division 2

Fyra serier med tio lag:

- Division 2 Norra
- Division 2 Östra
- Division 2 Västra
- Division 2 Södra

Alternativa gränser kan vara Norr, Mitt, Väst och Syd. Indelningen bör inte låsas till namn förrän en geografisk simulering har gjorts.

Spelform

Division 2 spelas som ren hemma-/bortaserie.

Varje lag spelar:

- 18 seriematcher.
- Nio hemma.
- Nio borta.

Detta skapar en tydligare prestationsnivå mellan Division 1 och sammandragsserierna. Det ger också föreningarna möjlighet att bygga regelbundna hemmamatcher, arrangemang och publikverksamhet. En skillnad mot nuvarande upplägg att det inte blir en renodlad norrserie.

Fördelar

det till alla serier blir sportsliga prestationer som avgör placeringen i seriesystemet.

Nackdelar

Längre och därmed dyrare resor.

Placeringar

Första arbetsmodell:

- Placering 1–2: rätt att delta i kval till Division 1.
- Placering 3–8: säkrar platsen.
- Placering 9: kval till Division 2.
- Placering 10: flyttas ned till Division 3.

Eftersom endast åtta lag per Division 2-serie då är garanterade plats krävs totalt åtta platser genom kvalsystemet.

Förslag till kval Division 2–Division 3

Kvalhelg 1 – internt Division 3-kval

De två bästa kvalanmälda lagen från var och en av de sex Division 3-serierna deltar.

Totalt: tolv lag.

De delas i fyra geografiska trelagsgrupper. Varje grupp spelas som ett sammandrag där alla möter alla.

De två bästa i varje grupp går vidare.

Totalt åtta lag går vidare till kvalhelg 2.

Kvalhelg 2 – kval mot Division 2

Deltagare:

- Fyra lag från Division 2, placering 9.
- Åtta lag från Division 3.
- Totalt tolv lag.

Lagen delas i fyra trelagsgrupper. Varje grupp innehåller:

- Ett lag från Division 2.
- Två lag från Division 3.

De två bästa lagen i varje grupp kvalificerar sig till kommande säsongs Division 2.

Det ger åtta Division 2-platser:

- 32 lag säkrar platsen genom placering 1–8.
- Åtta lag kvalificerar sig genom kvalet.
- Totalt 40 lag.

Fördelar

- Alla sex Division 3-serier får minst två möjliga kvalplatser.
- Division 2-laget får en reell möjlighet att försvara sin plats.
- Uppflyttning avgörs inte av ett enda möte.
- Kvalet kan regionaliseras.
- Formatet bygger vidare på nuvarande trelagssammandrag.

Division 3

Sex serier med nio lag.

Spelform

Serierna spelas i sammandragsform.

Grundprincipen från dagens bestämmelser behålls:

- Tre lag deltar vid varje sammandrag.
- Varje lag spelar två matcher.
- Arrangörslaget spelar match 1 och match 3.

Med nio lag kan serien delas in i tre naturliga trelagskonstellationer per spelomgång.

Matchantal

Varje lag möter alla andra två gånger:

- 16 matcher per lag.

- Åtta sammandrag per lag, där lagen spelar hemmasammandrag vid 2 eller 3 tillfällen.
- Totalt 72 matcher per serie.

Det ger ett bra sportsligt underlag och ligger nära Division 2:s 18 matcher.

Placeringar

- Placering 1–2 får rätt att delta i kval till Division 2.
- Placering 3–7 säkrar platsen.
- Placering 8 deltar i kval till Division 3.
- Placering 9 flyttas ned till Division 4.

Division 4

Åtta serier eller så många serier med nio lag som det finns utrymme för.

Spelform

Samma grundformat som Division 3:

- Trelagssammandrag.
- Varje lag spelar två matcher per sammandrag.
- Arrangörslaget spelar första och sista matchen.

En möjlighet är att de områden där avstånden är rimliga spelar dubbelserie, men ett enhetligt upplägg är enklare att administrera.

Kval Division 3–Division 4

Eftersom Division 3 har sex serier och Division 4 åtta serier behövs en annan konstruktion än mellan Division 2 och Division 3.

Om placering 1–7 i Division 3 säkrar platsen finns:

- 42 säkra lag.
- Tolv platser att fördela för att nå 54 lag.

Kvalhelg 1 – Division 4-mästerskap

De åtta seriesegrarna i Division 4 deltar.

De delas i två regionala fyralagsgrupper. Enkelserie spelas under en helg.

I respektive grupp:

- Placering 1–3 kvalificerar sig direkt till Division 3.
- Placering 4 går vidare till kvalhelg 2.

Sex lag flyttas alltså direkt upp.

Kvalhelg 2 – försvarskval

Deltagare:

- Sex lag från Division 3, placering 8.

- Två lag från Division 4.
- Totalt åtta lag.

Lagen delas i två fyralagsgrupper. De tre bästa i varje grupp spelar i Division 3 nästa säsong.

Det ger:

- 42 lag som säkrat platsen genom placering 1–7.
- Sex direktuppflyttade Division 4-lag.
- Sex lag från kvalhelg 2.
- Totalt 54 lag.

Division 3-lagen på plats 9 flyttas direkt ned.

Det här upplägget gör att samtliga åtta Division 4-segrare får en chans att gå upp, samtidigt som de sex Division 3-lagen på plats 8 får försvara sin plats.

Division 5

Division 5 bör vara en flexibel inträdesnivå:

- Obegränsat antal serier.
- Geografiskt korta avstånd.
- Flexibelt antal lag.
- Sammandrag som huvudform.
- Möjlighet att anpassa matchlängd och omfattning efter regionala förutsättningar.
- Nya lag anmäls normalt till Division 5.

Division 5 kan ligga inom det nationella seriesystemet men administreras regionalt eller i nära samarbete med distrikten.

Uppflyttningen till Division 4 behöver anpassas efter antal Division 5-serier. Ett första alternativ är att Division 5-segrare erbjuds lediga platser och att ett särskilt kval införs först när nivån fått tillräcklig omfattning.

Samlad rörelse mellan nivåerna

Gräns	Direkt ned	Kvallag från högre nivå	Kvallag från lägre nivå	Platser genom kval
Elit–Div 1	beroende på elitupplägg	upp till 2	upp till 4	efter lediga elitplatser
Div 1–Div 2	2	2	8 i helg 1, 4 vidare	4
Div 2–Div 3	4	4	12 i helg 1, 8 vidare	8
Div 3–Div 4	6	6	8 i helg 1, 2 vidare	6, utöver 6 direktplatser

---

Frågor som behöver testas i nästa steg

Den här modellen behöver framför allt prövas mot:

1. Geografin. Går 40 Division 2-lag att dela i fyra rimliga hemma-/bortaserier utan extrema resor?
2. Antal matcher. Ska Division 3 spela 16 matcher och Division 4 spela 16 matcher?
3. Kvalhelgernas kapacitet. Fyralagsgrupper kräver normalt två dagar och sex matcher.
4. Kvalanmälan. Ska lag kunna tacka nej, och hur långt ned i tabellen ska frågan gå?
5. Reservlag. Ska två lag från samma förening kunna kvala till samma nivå och hur hanteras spelarrättigheterna?
6. Övergångssäsongen. Hur ska cirka 100 nuvarande Division 3-lag fördelas mellan nya Division 3, Division 4 och eventuell Division 5?

Rekommendation är att använda modellen ovan som alternativ A, och därefter gör en konkret övergångstabell från nuvarande 2026/27-system till den nya pyramiden.

Den viktiga matematiken är att skilja på vilka lag som hamnar i nya Division 2 och hur många platser som därefter återstår i nya Division 3.

Övergång Division 2 till nya Division 2

Utgångsläge per kön:

- Nuvarande Division 2: 60 lag
- Ny Division 2: 40 lag
- Minskning: 20 lag

Med sex nuvarande Division 2-serier blir grundprincipen:

- Placering 1–6 säkrar plats i nya Division 2: 36 lag
- Placering 8–10 flyttas direkt till nya Division 3: 18 lag

- Placering 7, alltså fjärde lag från slutet, går till kval: 6 lag
- Seriesegrarna i Division 3 går till samma kval.

För att komma ned till exakt 40 lag kan inte samtliga sex kvalvinnare få en Division 2-plats. De 36 direktkvalificerade lagen behöver kompletteras med fyra lag från kvalet.

Förslag: kval över två helger

Kvalhelg 1

Sex lag från Division 2, placering 7, möter sex Division 3-segrare. Geografiskt lottade dubbelmöten eller sex separata kvalsammandrag.

Sex lag går vidare.

Kvalhelg 2

De sex vinnarna delas i två trelagsgrupper:

- Norra gruppen
- Södra gruppen

Alla möter alla under ett sammandrag. De två bästa i respektive grupp spelar i nya Division 2.

Resultat:

- 36 direktkvalificerade
- 4 kvalificerade genom kval
- 40 lag

Övriga åtta kvaldeltagare spelar i nya Division 3. Det följer också grundidén i nuvarande bestämmelser, där kvalet mellan Division 1 och Division 2 genomförs i två steg och som sammandrag.

Det behöver beslutas om lag från samma gamla Division 2-serie och Division 3-serie ska hållas isär, och om Division 2-lagen ska seedas.

Övergång från nuvarande Division 3

Här kommer den lite överraskande konsekvensen.

Utgångsläge:

- Nuvarande Division 3: cirka 100 lag
- Ny Division 3: 54 lag
- Ny Division 4: 72 lag

Eftersom Division 2 minskar med 20 lag kommer dessa 20 lag i praktiken att ta 20 platser i den nya Division 3-pyramiden.

Det betyder att bara:

54 − 20 = 34

av dagens cirka 100 Division 3-lag kan hamna i antingen nya Division 2 eller nya Division 3.

Det gäller oavsett exakt vilka lag som vinner kvalet. Om fler Division 3-lag går upp, åker motsvarande fler Division 2-lag ned.

Grundförslag

Av dagens cirka 100 Division 3-lag:

- 34 lag kvalificerar sig till Division 2 eller Division 3
- 66 lag placeras i nya Division 4

De 34 inkluderar alltså de Division 3-lag som eventuellt går upp till Division 2 genom kvalet.

Det här gör övergången enkel och matematisk stabil.

Förslag på hur de 34 platserna fördelas

Jag rekommenderar att platserna fördelas proportionellt mellan de befintliga Division 3-serierna, utifrån hur många lag varje serie innehåller.

Formeln blir:

Serieandel = antal lag i serien / totalt antal Division 3-lag × 34 platser.

Platserna avrundas genom så kallad största-rest-metod:

1. Varje serie får först heltalsdelen av sin kvot.
2. Återstående platser fördelas till serierna med störst decimalrest.
3. De bäst placerade lagen i respektive serie tar platserna.
4. Seriesegraren räknas in i seriens kvot även om laget går upp till Division 2.

Exempel med tio lika stora serier

Om det finns tio serier med tio lag:

- 34 platser ska fördelas.
- Varje serie får tre säkra platser.
- Fyra serier får dessutom en fjärde plats.

Då kvalificerar sig:

- Placering 1–3 i alla serier: 30 lag
- Fyra ytterligare lag: 4 lag
- Totalt: 34 lag

De ytterligare platserna kan fördelas genom en jämförelsetabell mellan fyrorna.

Exempel med åtta serier

Om det finns åtta relativt jämnstora serier:

- Fyra lag per serie ger 32 lag.
- Två ytterligare platser fördelas mellan femmorna.

- Totalt: 34 lag.

Alternativ: fast placeringsgräns

En enklare modell är att före säsongen fastställa:

- Placering 1–X kvalificerar sig till nya Division 3.
- Ett bestämt antal bäst rankade lag på nästa placering kompletterar till 34.

Det är lättare att kommunicera, men fungerar sämre om serierna har olika många lag.

Därför kan proportionell kvot per serie vara att fördra. Då får en serie med tio lag fler platser än en serie med exempelvis sju lag.

Jämförelse mellan lag från olika serier

När extra platser ska fördelas mellan lag med samma placering bör samma ordning som i seriespelet gälla.

Ett alternativ är ett särskilt placeringskval, men det skulle skapa ytterligare kvalhelger och strida mot ambitionen att övergången från Division 3 huvudsakligen ska avgöras genom en tydlig gräns.

Nya Division 4 under övergångssäsongen

Om 66 lag flyttas från gamla Division 3 till nya Division 4 och målbilden är 72 lag saknas sex lag.

Övergångssäsongen kan Division 4 i stället genomföras med:

- Två serier med nio lag
- Sex serier med åtta lag
- Totalt 66 lag

Det ger fortsatt åtta geografiska serier och rimliga sammandrag. Efter första säsongen kan Division 4 växa till åtta serier med nio lag genom:

- nedflyttning från Division 3,
- uppflyttning från Division 5,
- nya lag,
- återanmälningar.

Det är bättre än att ge sex nya lag en direktplats på nivå fyra utan sportslig grund.

Samlad övergång per kön

Ursprung	Ny Division 2	Ny Division 3	Ny Division 4
Nuvarande Elit/Division 1	enligt ordinarie system	–	–
Nuvarande Division 2	40 minus uppflyttade Division 3-lag	20 plus uppflyttade Division 3-lag	–
Nuvarande Division 3	uppflyttade genom kval	resterande del av totalt 34	66
Totalt	**40**	**54**	**66 under övergångsåret**

Den tydligaste kommunikationsformuleringen blir:

De 34 högst kvalificerade lagen från nuvarande Division 3 bereds plats i Division 2 eller Division 3. Övriga lag placeras i Division 4. Platserna fördelas proportionellt mellan serierna utifrån antalet deltagande lag.

Det ger en tydlig gräns, tar hänsyn till olika seriestorlek och undviker att övergången blir beroende av resultaten i andra geografiska serier.

Nackdelarna/riskerna med upplägget är:

- **Fler nivåer = mer administration.** Fler serier, fler kval, fler gränsdragningar och mer arbete med geografisk indelning.
- **Risk för längre resor i Division 2.** Fyra serier i stället för sex kan ge tydligt ökade resekostnader, särskilt i norr.
- **Hård övergång för många lag.** När Division 2 minskas och Division 3 delas kommer många lag formellt att flyttas ned, även om deras sportsliga nivå inte förändrats särskilt mycket.
- **Kval kan upplevas som orättvist.** Ett lag kan göra en stark säsong men ändå missa uppflyttning över två kvalhelger, medan ett högre placerat lag kan rädda sig kvar.
- **Ojämn kvalitet mellan geografiska serier.** En placering i en stark region behöver inte motsvara samma nivå i en annan.
- **Division 3 och 4 riskerar att bli för lika.** Om båda har nio lag, sammandrag och 16 matcher behöver det finnas andra tydliga skillnader för att nivåerna ska kännas meningsfulla.
- **Högre krav på föreningarna i Division 2.** Hemma/borta ger bättre seriekänsla men också fler resor, fler hallbokningar och större arrangemangskrav.
- **Risk för avhopp.** Lag som hamnar längre ned än de själva upplever att de hör hemma kan välja att inte fortsätta.

- **Svårare regler kring reservlag och kval.** Flera lag från samma förening kan skapa sportsliga och spelaradministrativa gränsfall.
- **Övergångsåret blir komplext att kommunicera.** Även ett logiskt system kan uppfattas som krångligt när många lag samtidigt ska sorteras in i nya nivåer.

Den kanske viktigaste invändningen att vara beredd på är: **”Vi växer – varför ska då så många lag flyttas ned?”** Svaret blir att det egentligen inte handlar om att flytta ned lagen sportsligt, utan om att skapa fler tydliga nivåer i en större pyramid.